

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΚΡΕΑΣ - ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΡΕΑΤΟΣ

ΣΗΜΑΝΣΗ- ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ ΚΡΕΑΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΚΡΕΑΤΟΣ

I.ΣΦΑΓΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

(ασυσκεύαστα τεταρτημόρια)

II.ΣΦΑΓΙΑ ΧΟΙΡΩΝ

(ασυσκεύαστα ημιμόρια)

III.ΣΦΑΓΙΑ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΩΝ

(ολόκληρο ολόκληρα - ημιμόρια)

IV. ΣΦΑΓΙΑ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ

V. ΠΡΟΣΥΣΚΕΥΑΣΜΕΝΑ ΚΡΕΑΤΑ- ΚΙΜΑΣ - ΠΟΥΛΕΡΙΚΑ

VII. ΑΣΥΣΚΕΥΑΣΤΑ ΚΡΕΑΤΑ ΣΤΟ ΛΙΑΝΕΜΠΟΡΙΟ

VIII.ΕΝΔΕΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ

εμπορικής ονομασίας πώλησης

τεμαχιών βοείου κρέατος –

ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΟΣ ΤΡΟΠΟΣ
ΜΑΓΕΙΡΕΜΑΤΟΣ

Τα προϊόντα σημαίνονται με ενδείξεις, που αφορούν :

- στην καταλληλότητα για κατανάλωση
- στην αναγνώριση και καταγωγή των ζώων και
- στην κατηγορία ποιότητας των κρεάτων
- σε λοιπά υποχρεωτικά στοιχεία πληροφόρησης του καταναλωτή

II. ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ

(ασυσκεύαστα τεταρτημόρια)

1. **Σήμανση ως προς την καταλληλότητα**
(Π.Δ 410 /94 , Φ.Ε.Κ τ.Α 231 - Β.Δ 30 /11/
6.12.1940 , Φ.Ε.Κ Α 419)
  - Πραγματοποιείται στα σφαγεία με μέριμνα επισήμου κτηνιάτρου
  - σήμα καταλληλότητας είναι :
    - σφραγίδα μελάνης ή σφραγίδα πυρός αποτυπώνεται σε ορισμένα σημεία της σάρκας του κατάλληλου για κατανάλωση σφάγιου
  - **βοοειδή** που σφάζονται σε εγκεκριμένα σφαγεία , η σφραγίδα έχει σχήμα ωοειδές και περιλαμβάνει
    - το όνομα ή τα αρχικά του ονόματος της χώρας σφαγής (κοινοτικές χώρες)
ΑΤ – Β – DK – D – EL- E – F – FI - IRL – I – L
– NL P – SE – UK
    - αριθμό έγκρισης της σφαγιοτεχνικής εγκατάστασης
    - τα αρκτικόλεξα των κοινοτικών χωρών :
EEC – EEG – EOK – EWG – EOF ή
CE – EK – EF – EG – EY

- Βοοειδή ,που σφάζονται σε καταχωρημένα και μη εγκεκριμένα ελληνικά σφαγεία η σφραγίδα έχει σχήμα κυκλικό και περιλαμβάνει :

- Την ένδειξη **ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ**
- Το όνομα της πόλης , όπου λειτουργεί το σφαγείο
- Τον αριθμό καταχώρησης του σφαγείου

εγκεκριμένο σφαγείο

καταχωρημένο
σφαγείο

- αφορά την προηγούμενη διαφάνεια

ΣΦΑΓΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ (ασυσκεύαστα τεταρτημόρια)

2. Σήμανση ως προς

αναγνώριση- καταγωγή-κατηγορία ποιότητας

(Καν. 1208/81/ΕΟΚ , Καν. 1186/90/ΕΟΚ, Καν. 1760 / 00/ΕΟΚ , 345583/29.3.00 εγκ. Υπ. Γεωργ., 412013/14.12.00 απόφ. ΥΠΕΘΟ-Υπ. Ανάπτ.-Υπ. Γεωργ.)

Ένδειξεις_αναγραφόμενες σε αδιάβροχη ετικέτα προσαρτημένη στερεώς σε κάθε τεταρτημόριο του σφάγιου :

- Κωδικός αριθμός αναγνώρισης ζώου εν ζωή , με τα αρχικά γράμματα του ονόματος της χώρας καταγωγής
- Χώρα σφαγής
- Αριθμός Εγκρισης Σφαγείου ή Αριθμός Καταχώρησης
- Ημερομηνία Σφαγής
- Αριθμός Σφαγής του ζώου
- Βάρος τεταρτημορίου

- Ο Κωδικός αποτελείται από τα τρία επί μέρους στοιχεία των κατηγοριών ποιοτικής κατάταξης του σφάγιου με βάση τα κοινοτικά κριτήρια :

του **φύλου** , **ηλικίας** και **αναπαραγωγικής κατάστασης** του ζώου, κατά τα οποία το σφάγιο κατατάσσεται σε μια από τις κατηγορίες **A,B,C,D,E**

A : σφάγια νεαρών βοοειδών ηλικίας κάτω των

2 ετών, μη ευνουχισμένα

B : σφάγια άλλων μη ευνουχισμένων αρρένων βοοειδών

C : σφάγια ευνουχισμένων αρρένων βοοειδών

D : σφάγια θηλέων βοοειδών , που ήδη έχουν γεννήσει

E : σφάγια άλλων θηλέων βοοειδών

— **αναλόγως της μυικής διάπλασης**

(ανάπτυξη πλαγίων όψεων του σφάγιου και του μηρού, της ράχης και ωμοπλάτης)

— **το σφάγιο κατατάσσεται σε μια από τις κατηγορίες**

S.E.U.R.O.P

S : ανώτερη E : εξαιρετική U : πολύ καλή R : καλή O : μέτρια

P : πτωχή

— **του βαθμού πάχυνσης**

(η ποσότητα λίπους στην εξωτερική επιφάνεια του σφάγιου και στην εσωτερική όψη της θωρακικής κοιλότητας) κατα την οποία το σφάγιο κατατάσσεται σε μία από τις κατηγορίες **1,2,3,4,5**

1. : ποσότητα λίπους **πολύ μικρή**
2. : ποσότητα λίπους **μικρή**
3. : ποσότητα λίπους **μέτρια**
4. : ποσότητα λίπους **μεγάλη**
5. : ποσότητα λίπους **πολύ μεγάλη**

ΣΗΜΕΙΩΣΗ : από 1.1.2002 θα αναγράφονται στην ετικέτα και το όνομα της χώρας γέννησης και της χώρας εκτροφής του ζώου.

3. Σήμανση ως προς την **κατηγορία αναλόγως της ηλικίας των ζώων**, σύμφωνα με κριτήρια εθνικής νομοθεσίας (Β.Δ 1-27 /6/1955 - Φ.Ε.Κ τ.Α 160 και Β.Δ 691 /1966 – Φ.Ε.Κ τ.Α 152)

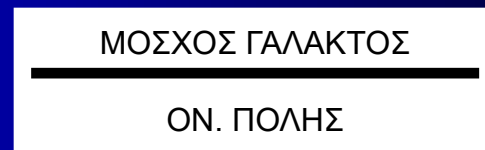
Σφάγια βοοειδών , που προορίζονται για κατανάλωση στο εσωτερικό της χώρας, είναι δυνατό να σημαίνονται αυτά ως **προς την κατηγορία**, αναλόγως της **ηλικίας** των ζώων , η οποία προσδιορίζεται από την σταδιακή πτώση των γαλαξιών κοπτήρων οδόντων και την παράλληλη έκφυση των αντίστοιχων μόνιμων οδόντων.

Τα σφάγια σημαίνονται επί της σάρκας με σφραγίδες μελάνης διαφόρων σχημάτων , στις οποίες αναγράφονται η **κατηγορία** των σφάγιων και η πόλη , όπου ευρίσκεται το σφαγείο

)

□ **ΜΟΣΧΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ**

Ηλικίας μέχρι 4 μηνών
Σφραγίδα χωρίς πλαίσιο

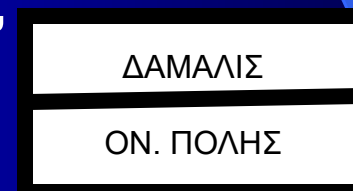

□ **ΜΟΣΧΟΣ** : Ηλικία από 4 μηνών μέχρι 2 ετών , φέρει 2 μόνιμους οδόντες

Σφραγίδα σχήματος ρόμβου

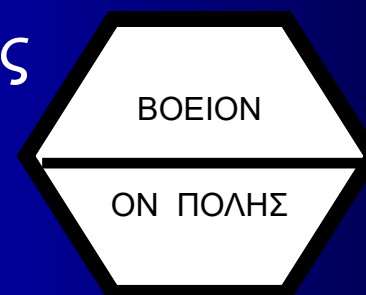

□ **ΔΑΜΑΛΙΣ** : Ηλικία τριών ετών , φέρει 4 μόνιμους οδόντες, Σφραγίδα ορθογ. παραλληλογράμμου

□ **ΒΟΕΙΟΝ** : ηλικία 4 ετών και άνω, φέρει πάνω από 4 μόνιμους οδόντες

Σφραγίδα εξαγώνου

II. ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (ασυσκεύαστα ημιμόρια)

1. Σήμανση ως προς την καταλληλότητα

(Π.Δ 410 /94 , Φ.Ε.Κ Τ.Α 231 - Β.Δ 30 /11/ 6.12.1940 , Φ.Ε.Κ Α 419 ΠΔ. 203/98 ΦΕΚ Α 162)

- Η σήμανση πραγματοποιείται με το ίδιο σήμα καταλληλότητας (**ωοειδής ή κυκλική σφραγίδα**) , όπως η σήμανση καταλληλότητας των σφάγιων βοοειδών
- Ειδικά , προκειμένου περί **χοιριδίων** , το σήμα καταλληλότητας είναι δυνατόν να αποτυπώνεται σε **πλακίδιο ή ετικέτα**, που προσαρτάται στα σφάγια .

□ 2. Σήμανση ως προς την καταγωγή των ζώων

(Εγκ. Υπ. Γεωργ. 335767/14.2.01)

σφάγια , που προέρχονται από ζώα ,που εισάγονται στη χώρα από κοινοτικές ή τρίτες χώρες και σφάζονται σε ελληνικά σφαγεία σημαίνονται με σφραγίδα ορθογωνίου παραλ/μου, στην οποία αναγράφεται το όνομα τη χώρας καταγωγής του ζώου και χρώματος **ιώδους** για σφάγια ζώων προέλευσης κοινοτικών χωρών και **πρασίνου** για σφάγια ζώων προέλευσης τρίτων χωρών

ΟΝΟΜΑ ΤΡ.ΧΩΡΑΣ

ΟΝΟΜΑ ΚΟΙΝ. ΧΩΡΑΣ

3. Σήμανση ως προς την κατηγορία ποιότητας :

(σύμφωνα με την κοινοτική κλίμακα κατάταξης- Καν. 3220/84/ΕΟΚ, ΠΔ 814/80)

- Τα σφάγια σημαίνονται με σφραγίδα μελάνης σχήματος τετραγώνου , στην οποία αναγράφεται το γράμμα της κατηγορίας ποιότητας. στην οποία κατατάσσονται, σύμφωνα με την εκτιμώμενη ποσότητα σε **άπαχο κρέας** , ως ποσοστό του βάρους του σφάγιου

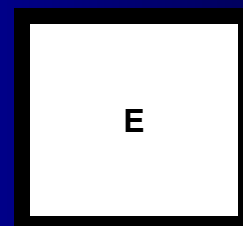
(**E.U.R.O.P**).

E. : 55 % και άνω

U : 50 – 55 %

R : 45 – 50 % **O** : 40 – 45 %

P : < 40 %

4. Σήμανση σφάγιων αρρένων χοίρων με έντονη οσμή φύλου

(κοιν. Απόφαση 84/371/ΕΟΚ)

Τα σφάγια κάπρων , κρυψόρχιδων , ερμαφρόδιτων χοίρων , καθώς και μη ευνουχισμένων χοίρων , με έντονη οσμή φύλου σημαίνονται με σφραγίδα μελάνης, ωοειδούς σχήματος, που φέρει τα αρχικά γράμματα του ονόματος της χώρας, τον αριθμό έγκρισης του σφαγείου και τα αρχικά ΕΟΚ και δύο παράλληλες γραμμές κατά την διεύθυνση της μεγάλης διαμέτρου.

Τα σφάγια αυτά διατίθενται για μεταποίηση.

5. Σήμανση για την τριχινοσκόπηση

(ΠΔ 599/1985 ΦΕΚ Α 231)

Τα σφάγια χοίρων που τριχिनοσκοπούνται σημαίνονται με σφραγίδα μελάνης ή σφραγίδα- Πλακίδιο κυκλικού σχήματος, που φέρει το γράμμα Τ και τα αρχικά ΕΟΚ

6. Σήμανση ως προς την **κατηγορία** ,
αναλ. του βάρους του σφάγιου ,
σύμφωνα με κριτήρια εθνικής νομοθεσίας
(ΒΔ 1-27/6/1955, ΦΕΚ Α 160)

Προκειμένου περί σφαγίων , που προορίζονται για κατανάλωση στο εσωτερικό της χώρας είναι δυνατό να σημαίνονται αυτά , ως προς την κατηγορία **αναλόγως του βάρους** του σφάγιου.

Σφάγια σημαίνονται επί της σάρκας με σφραγίδες μελάνης , στις οποίες αναγράφονται η κατηγορία των σφαγίων και το όνομα της πόλης , όπου βρίσκεται το σφαγείο.

Χοιρίδιο : βάρους μέχρι 20 Kg

Σφραγίδα σχήματος ρόμβου

Χοίρος : βάρους πάνω από 20 Kg

Σφραγίδα σχήματος εξαγώνου

III. ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ (ασυσκεύαστων –ολόκληρων και ημιμορίων)

1. Σήμανση , ως προς την καταλληλότητα

(Π.Δ 410/94 ΦΕΚ Α 231 – ΒΔ 30/11/6.12.1940 ΦΕΚ Α 419- ΠΔ 203/98 ΦΕΚ Α 162)

- Η σήμανση πραγματοποιείται με το ίδιο σήμα καταλληλότητας (ωοειδής ή κυκλική σφραγίδα), όπως η σήμανση καταλληλότητας των σφάγιων βοοειδών.
- Ειδικά , προκειμένου περί αμνοεριφίων και αμνοεριφίων γάλακτος το σήμα καταλληλότητας είναι δυνατόν να αποτυπώνεται σε πλακίδιο ή ετικέτα που προσαρτάται στα σφάγια.

2.Σήμανση ως προς την **καταγωγή** των ζώων

(εγκ. Υπουργού Γεωργίας 335767/14.2.01)

- Τα σφάγια αιγοπροβατοειδών , που προέρχονται από ζώα , που εισάγονται στη χώρα από κοινοτικές ή τρίτες χώρες και σφάζονται σε ελληνικά σφαγεία , σημαίνονται με σφραγίδα μελάνης σχήματος ορθογωνίου παραλληλογράμμου στην οποία αναγράφεται το όνομα της χώρας καταγωγής του ζώντος ζώου και χρώματος **ιώδους** για σφάγια ζώων προέλευσης κοινοτικών χωρών και χρώματος **πρασίνου** για σφάγια ζώων προέλευσης τρίτων χωρών.

ΟΝΟΜΑ ΧΩΡΑΣ

3. Σήμανση σφάγιων προβάτων ως προς την κατηγορία ποιότητας

(σύμφωνα με τα κοινοτικά κριτήρια ποιοτικής κατάταξης- καν. 2137/92/ΕΟΚ, καν. 461/93/ΕΟΚ)

- Της **ηλικίας των ζώων** , ανάλογα με την οποία τα σφάγια κατατάσσονται στις κατηγορίες **L** ή **S**

L= σφάγια προβάτων ηλικίας κάτω των 12 μηνών (αμνοί)

S = σφάγια άλλων προβάτων

- Της **μουϊκής διάπλασης** (ανάπτυξη των πλαγίων όψεων των σφάγιων και ιδίως του μηρού , της ράχης και ωμοπλάτης), ανάλογα με την οποία, τα σφάγια κατατάσσονται σε μια από τις κατηγορίες **S.E.U..R.O.P**

S = ανώτερη

E = εξαιρετική

U= πολύ καλή

R= καλή

O = μέτρια

P = πτωχή

- του **βαθμού πάχυνσης** (ποσότητα λίπους στα εξωτερικά και εσωτερικά τμήματα των σφάγιων), ανάλογα με την οποία τα σφάγια κατατάσσονται σε μια από τις κατηγορίες **1,2,3,4,5**
  - 1 = ποσότητα λίπους πολύ μικρή
  - 2 = ποσότητα λίπους μικρή
  - 3 = ποσότητα λίπους μέση
  - 4 = ποσότητα λίπους μεγάλη
  - 5 = ποσότητα λίπους πολύ μεγάλη

- Τα σφάγια **σημαίνονται επί της σάρκας** με τα τρία επί μέρους στοιχεία των κατηγοριών ποιοτικής κατάταξης ή με **τοποθέτηση σταθερής ετικέτας** στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία κατάταξης (πχ.**LE2**)

4. Σήμανση σφάγιων αιγοπροβάτων ως προς την κατηγορία αναλόγως της ηλικίας των ζώων σύμφωνα με εθνικά κριτήρια .
(ΒΔ 1-27/6/1955 ΦΕΚ Α 160 – ΠΔ 568/1988 ΦΕΚ Α 264)

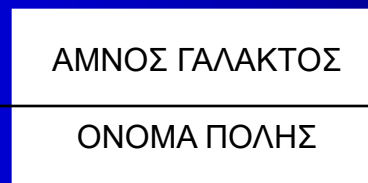
Προκειμένου περί σφάγιων , που προορίζονται για κατανάλωση εντός της χώρας είναι δυνατό να σημαίνονται αυτά ως προς την **κατηγορία** αναλόγως της ηλικίας των ζώων , η οποία προσδιορίζεται από την σταδιακή πτώση των γαλαξιών κοπτήρων οδόντων και παράλληλη έκφυση των αντίστοιχων μόνιμων οδόντων

Τα σφάγια σημαίνονται επί της σάρκας με σφραγίδες μελάνης στις οποίες αναγράφονται η κατηγορία των σφάγιων και η πόλη όπου βρίσκεται το σφαγείο.

– ΣΦΑΓΙΑ ΠΡΟΒΑΤΟΕΙΔΩΝ

- ΑΜΝΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ : ηλικία μέχρι 4 μηνών

Σφραγίδα χωρίς πλαίσιο

- ΑΜΝΟΣ : ηλικία 4 – 12 μηνών
φέρει όλους τους γαλαξίες οδόντες
σφραγίδα σχήματος ρόμβου

- **ΖΥΓΟΥΡΙ** : ηλικία 12-18 μηνών
φέρει δύο μόνιμους κοπτήρες οδόντες
σφραγίδα ορθωγ. παραλ/μου

ΖΥΓΟΥΡΙ
ΟΝ. ΠΟΛΗΣ

- **ΠΡΟΒΕΙΟΝ ή ΚΡΙΟΣ**

(αναλόγως φύλου)

Ηλικία άνω των 18 μηνών

Φέρει 4 μόνιμους οδόντες και άνω

Σφραγίδα σχήματος ωοειδούς

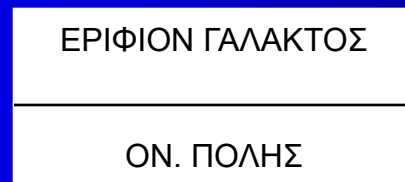
ΠΡΟΒΕΙΟ
ΟΝ. ΠΟΛΗΣ

ΚΡΙΟΣ
ΟΝ. ΠΟΛΗΣ

– ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΙΓΟΕΙΔΩΝ

- **ΕΡΙΦΙΟΝ ΓΑΛΑΚΤΟΣ** : ηλικία μέχρι 4 μηνών

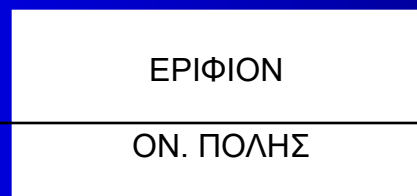
σφραγίδα χωρίς πλαίσιο

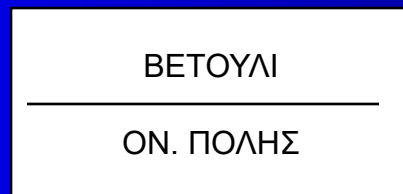
- **ΕΡΙΦΙΟΝ** : ηλικία 4 – 12 μηνών

Φέρει όλους τους γαλαξίες οδόντες

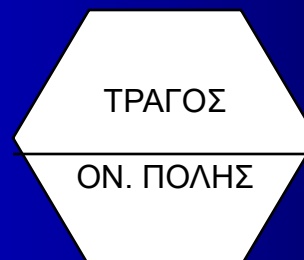
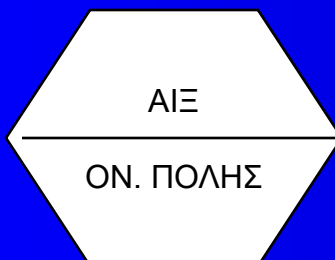
Σφραγίδα χωρίς πλαίσιο

- **ΒΕΤΟΥΛΙ** : ηλικία 12-18 μηνών
Φέρει 2 μόν. οδόντες
Σφραγίδα ορθογ. παραλ/μου

- **ΑΙΞ ή ΤΡΑΓΟΣ** : ηλικία άνω 18 μηνών
(αναλ. φύλου) φέρει 4 μόν. οδόντ. και άνω
σφραγίδα σχήματος εξαγώνου

IV ΣΗΜΑΝΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ

1. Σήμανση ως προς την καταλληλότητα

(ΠΔ 291/96 ΦΕΚ Α 201)

- πραγματοποιείται στα πτηνοσφαγεία με την μέριμνα επισήμου ΚΤΗΝΙΑΤΡΟΥ

- Το σήμα καταλληλότητας αποτελεί σφραγίδα χωρίς πλαίσιο , που εκτυπώνεται σε πλαστικοποιημένο ετικετίδιο , το οποίο προσαρτάται στην σάρκα των σφάγιων και περιλαμβάνει :
  - Τα αρχικά γράμματα του ονόματος της χώρας σφαγής
  - Τον αριθμό κοινοτικής έγκρισης του σφαγείου
  - Τα αρκτικόλεξα της κοινότητας

ΕΛ
ΑΡ. ΕΓΚΡ. ΣΦΑΓ
ΕΟΚ

2. **Επισήμανση ομαδικής συσκευασίας**

(καν. 1906/90/ΕΟΚ – καν. 1538/91/ΕΟΚ)

Στην ετικέτα που επικολλάται στην ομαδική συσκευασία αναγράφονται οι ενδείξεις ;

- Η ονομασία πώλησης
- Η ημερομηνία ανάλωσης **ανάλωση μέχρι**
Το όνομα ή η εμπορική επωνυμία και η διεύθυνση του παρασκευαστή
- Η κατηγορία ποιοτικής κατάταξης των σφάγιων

Α ή Β με βάση κριτήρια μυϊκής διάπλασης , παρουσίας λίπους και βαθμού φθοράς και μωλώπων

- Η θερμοκρασία συντήρησης
  - Η χρησιμοποιούμενη μέθοδος ψύξης (προαιρετικώς)
    - Ψύξη με ψυχρό αέρα
    - Ψύξη με ψεκασμό νερού με ψυχρό αέρα
    - Ψύξη με βύθιση σε νερό με πάγο
  - Η μέθοδος εκτροφής (προαιρ.)
    - Διατροφή με ...εκτατικής εκτροφής ελεύθερης βοσκής
- Περιορισμένης βοσκής-απεριόριστης ελεύθερης βοσκής

